

Зваживши, що устава соймова зъ дня 22 червня 1867 р. артикуль V о языцѣ въкладовъ въ школахъ середніхъ, а артикуль III о примусовѣ науцѣ языка польського въ школахъ народныхъ рускихъ противится XIX артикулови основныхъ законовъ державныхъ зъ дня 21 грудня 1867 р., а той выражено каже, що въ краяхъ заселеныхъ колькома народностями публичній школы такъ мають бути урядженій, щоби безъ примусу до науки другого языка красного кожда въ тыхъ народностей одержала достаточній средство въ питомбъ своимъ языцѣ образоватись —

Зваживши, що сей артикуль основныхъ державныхъ законовъ всѣми народностями австрійской державы признає посвѣте рѣвноуправненіе и надає кождой въ нихъ неоспориме право стеречи и плекати свою народність и языкъ себѣ, що отже сей артикуль вызыває наше самъ до обороны нашихъ правъ народныхъ —

Зваживши въ концѣ, що въ всѣхъ тихъ у насъ существующихъ порядкахъ належить глядати причини справедливого жалю народу руского до суспільноти польской въ всѣхъ частіи Галичини —

Мы, галицкіи Русины, ссылающіи на програму нынѣшнього ц. к. центральнаго правительства, котре поставило себѣ задачу усмирить вражду между народами австрійской державы вымѣренемъ посвѣте справедливости для кождой въ нихъ въ мыслѣ основныхъ законовъ державныхъ, домагаемось —

1) Регламенції системи научной въ школахъ народныхъ и учительскихъ семинаріяхъ Галичини въ дусѣ, отповѣдаючомъ потребамъ рельничимъ и промысловымъ народа.

2) Знесенія въкладового языка польского въ школахъ народныхъ, въ которыхъ число рускихъ молодежи переважає, якъ и внесенія примусової науки языка польского въ народныхъ школахъ съ языкомъ въкладовимъ рускимъ.

3) Откланянія тихъ инспекторовъ окружныхъ въ всѣхъ частіи Галичини, котріе не мають квалификації въ языку рускому.

4) Точного переведенія розпорядженія міністеріального зъ 1870 р. о упраївистичныхъ семинаріяхъ учительскихъ такъ мужескихъ якъ и женескихъ и заведенія при нихъ школъ въраєзъ языкомъ въкладовимъ рускимъ.

5) Внесенія правительственного до галицкого сойму краевого на ревизію и реорганізацію уставы соймови зъ дня 22 червня 1867 р. въ мыслѣ XIX арт. основныхъ державныхъ законовъ, якъ и на ревизію и реорганізацію статута для ц. к. ради школьнога краевога зъ дня 25 червня 1867 р. въ дусѣ народного рѣвноуправненія.

6) Знесенія розпорядженія ц. к. краевої ради школьнога зъ дня 5 листопада 1868 р. до ч. 888 о языцѣ урядовомъ польскомъ въ школахъ рускихъ.

Резолюція въ справѣ Добромильської.

Дня 3 (15) червня 1882 р. бѣдано гр. к. монастырь оо. Василіанъ въ Добромули съ принадлежащими до него фундаційнимъ маєткомъ и темпораліями въ управленье членомъ римско-кат. ордена възитовъ, поручивши имъ кромѣ того воспитаніе гр. кат. молодежи, приготовляючоюся для жизни монашескої по чину и установамъ ев. Василія Великого.

1. Зваживши однако, що передача та противите рѣшую воли и застереженіемъ основателівъ и ктиторовъ егого монастыря, выраженіемъ якъ найяснѣйше въ бѣноснѣй фундаційній грамотѣ зъ дня 23 серпня 1613 р., въ котрой съ цѣлою положительностью и въ сподѣблѣ не допускаючою нѣякої другої интерпретації заявлено, що толькъ одніи и въключно толькъ одніи члены василіанскаго ордена суть и могутъ бути правно-неоспоримыми властелами и ресорвідителями тихъ великудущими ктиторами дарованыхъ земель и имѣній, и въ котрой для тымъ вѣрнѣшого обезпечения тихъ посвѣстей и религійной свободы за оо. Василіанами находится кромѣ того застереженіе, що кождый, чтобы поваживши за-непоконти ихъ будь въ реальнихъ правахъ будь въ въявленію ихъ прастарихъ обрядовъ по уставамъ греческої церкви, долженъ буде уплатити имъ 10000 дукатовъ золотомъ.

2. Зваживши, що правосильність тої фундаційної грамоти въ цѣлому облемъ си уванила австрійский правительство, о чѣмъ съѣдѣтъ клявую ц. к. краевої табулѣ зъ дня 1 мая 1784 р., и що опредѣленія наведеної грамоти не стратили и не могли стратити свои обовязуючои силы —

3. Зваживши, що бѣнятъ вгаданого монастыря и принадлежащихъ до него имѣній дотеперъшнімъ легальнымъ ихъ властеламъ и передача тихъ же въ руки такій, котрій не мають до того не толькъ нѣякого права, но на-вѣть и найменшого титулу къ таковому, противите не толькъ постановленіемъ кодексу цивильного, але и артикулу XV основныхъ державныхъ законовъ въ дні 21 грудня 1867 р., а той выражено каже, що въ краяхъ заселеныхъ колькома народностями публичній школы такъ мають бути урядженій, щоби безъ примусу до науки другого языка красного кожда въ тихъ народностей одержала доста точній средство въ питомбъ своимъ языцѣ образоватись —

4. Зваживши, що передача та довершилась не толькъ безъ попереднаго висягненія опинії и согласія правної репрезентації ордена оо. Василіанъ, но такожъ и противъ его волѣ, заманифестованої въ численныхъ протестахъ, внесенныхъ такъ до папскаго престола, якъ и до ц. к. центральнаго правительства —

5. Зваживши, що управление вгаданого гр. к. монастыря въ Добромули и его дотації досталось именно въ руки оо. възитовъ т. е. ордена, дѣятельность котрого врѣзилась якъ найпечальнѣйшиими слѣдами въ исторіи рускої народности и рускої церкви —

6. Зваживши, що противозаконне водвореніе для руского народа и церкви непріязненно расположено орденомъ възитовъ въ монастырѣ гр. к. обряда, именно же порученіе ему выхованія рускихъ молодежи уважається цѣлымъ жителемъ нашого краю причиною розличного рода предныхъ агитацій и непотрѣбного тревоженія умовъ, а що нѣякъ въ интересѣ краю, а тымъ менше въ интересѣ державы лежати не може —

7. Зваживши, що дотеперъшна дѣятельность оо. възитовъ въ Добромульскомъ монастырѣ, отнятомъ оо. Василіанамъ, зачалась бѣть такихъ нововведеній, котрій носять неоспоримій знамена стремленія до его латинизації, въ слѣдствіе чого существуюче затревоженіе умовъ посередъ вѣрнѣми руского обряда, такъ межи клиромъ якъ и мирянами, прибирає въ дні на день чимъ разъ ширші розмѣри —

8) Зваживши, що водвореній въ Добромульскомъ монастырѣ възиты начинають посягати уже такожъ и за другими василіанскими монастырями въ Галичинѣ, щоби тымъ же въ тихъ самыхъ рускому народу и рускому обряду враждебныхъ цѣляхъ овладѣти, котре то обстоятельство угрожає еще бѣльшими стѣсненіями и оскорбленими правъ и свободъ рускої церкви и обряда, не смотрячи на запорушенія папскихъ буль и державныхъ законовъ, а въ мѣру того и чимъ разъ серіознѣйшимъ загальнимъ занепокоєніемъ и негодованьемъ руского народа —

Зваживши, що після закона зъ д. 7 мая 1874 р. до ч. 16 В. з. д. обовязкомъ державы есть стерегти и хоронити цѣлості и управлія церковныхъ имѣній, а тымъ самимъ не допускати нѣякихъ постороннихъ вмѣшательствъ —

Зваживши въ концѣ слова Єго Превосход. министра вѣроисповѣданій, заявившаго рускимъ посланіемъ въ думѣ державнѣй д. 21 лютого (5 марта) с. р., що выс. правительство на впровадженіе възитовъ въ Добромульскій монастырь вгодилось толькъ условно и що оно въ тѣмъ бѣношенню має совсѣмъ свободну руку т. е., що если толькъ интересъ державы и краю того требовать будуть оно може въ кождой минутѣ въдалити възитовъ и вернути монастырь въ Добромули єго первобытнѣмъ властеламъ и управителямъ —

Домагається Вѣче Галицкаго Русиновъ въ виду навчденыхъ мотивовъ, а имѣючи въ взгляду на внутренній миръ краю, а тымъ самимъ и на интересъ державы:

I) Благородного обетранія въ 1882 р. во власті възитовъ переданого гр. к. монастыря въ Добромули съ принадлежащими до него имѣніями и введеніемъ оо. Василіанъ якъ легальніхъ властелівъ фундаційныхъ назадъ въ ихъ права на основѣ дотаційного акту зъ дня 23 серпня 1813 р. и

II) Строгої примѣненія закона о вѣроисповѣданіяхъ зъ д. 21 грудня 1867 р., що дѣла, подлежачій виключно автономії рускої церкви лишь си духовными властелами безъ всякого постороннаго вмѣшательства властел другої церкви або обряда рѣшались.

Резолюція въ справахъ правнополитичніхъ.

Мы, Русины, первѣстній жителѣ галицкого володимирскаго королевства, основаного королемъ нашимъ Даниломъ Романовичемъ въ р.

1225, по першому розборѣ республики польської манифестомъ Цѣсаревої Марії Тересы зъ дня 13 січня 1773 р. прилученій до державы австрійской яко воеводство руске, посвѣдаючи свою самоуправу провинціональну и окрему станову репрезентацію —

Мы, Русины галицкіи, котріхъ Цѣсарь Іосифъ II, чрезъ весь часъ панування свого ущодя въ надзвичайною свою благоуклонистою и опѣкою въ полі духового розвою —

котримъ, яко окремей народності, Цѣсарь Фердинандъ I. Добротливий, по оголошенню конституції зъ дня 15 марта 1848 р., найвышшу свою ласку и опѣку ласкаво зволивъ запоручити —

котримъ тронова рѣчъ, выголосена на першому соймѣ державнѣмъ въ Вѣдни на дні 22 червня 1848 р., якъ и піаніїша зъ дня 15 падолиста тогожъ року на соймѣ кремзицькому призначала повне національно - політичне рѣвноуправненіе —

котріхъ Єго Величеству наймилостивѣйше пануючій Цѣсарь Францискъ Іосифъ I. жовтневимъ дипломомъ зъ 1860 р. зволивъ вадѣлити свободами конституційними, и котримъ яко окремому народови зволивъ запоручити повну участь въ законодательсвѣ и повне рѣвноуправненіе —

котріхъ манифестъ Єго Величества Цѣсаря Франциска Іосифа I. зъ дня 20 вересня 1865 р. завозавъ до гармонійного устроення конституційної будовы въ всѣхъ коронныхъ краяхъ, а тымъ самимъ и до свободного обявлення всѣхъ своихъ народно - політичныхъ потребъ —

котримъ остаточно державній основній законъ зъ дня 21 грудня 1867 р. признає повне и нѣкимъ неоспориме право до розвою народности на кождомъ полі народно - політичного житя —

Мы, Русины галицко-володимирскаго королевства, вѣроно преданій сыни Августѣйшого престола Габсбургскаго, бажаючи широ скрѣпленія державы австрійской и добра нашого краю, покликуючись на нашу исторично-народній права и на всѣ конституцію намъ признаній свободы, вѣравши на дні 17 (29) червня с. р. на всенародне Вѣче руске во Львовѣ, и оживленій якъ найлѣпшими намѣреніями, заявляемо прилюдно:

I. Що по причинѣ сполучення нашого руского королевства Галичини и Володимири съ великимъ княжествомъ краківскимъ и виробленого на той оснонѣ статута краевого и ординації выборчої для Галицкого Сойму краевого зъ дня 26 лютого 1861 р., єсмо на вѣчній часъ засудженій на майоризацію черезъ польскій елементъ въ всѣхъ справахъ, дотыкаючихъ нашихъ жизненныхъ національныхъ и економичніхъ интересовъ.

II. Що при тѣмъ складѣ рѣчей мы мимо найусильнѣйшихъ старань не єсмо въ силѣ въ дорозѣ законодательнѣй присвоити и запоручити себѣ права, потрѣбній до розвою нашої народності.

III. Що черезъ тую статутомъ краевымъ авторизовану майоризацію мы, зданій на ласку бѣльшості Галицкого Сойму краевого, бѣть кольканайція лѣтъ не толькъ подармо ждемо на уставы, запоручаючи намъ конституціями признаній розвої національный, але въ мѣру того, якъ проводъ въ тѣмъ-же Соймѣ краевому по неизвѣстнѣмъ причинамъ въ найновѣйшихъ часахъ перейшовъ въ руки неприклонного намъ стоянництва, мусимо съ жалемъ дивитись, якъ для насъ, а бѣль насть выдаються уставы не совсѣмъ схожі съ интересами и потребами нашої народності, уставы, котрі будуть въ всѣхъ настъ оправдану обаву постепеного обезсилення руского народа въ Галичинѣ.

IV. Що мы въ загалѣ склавши, сталися нынѣ лишь малыми участниками тихъ правъ и свободъ конституційныхъ, котрими другій народы австро-угорскої державы бѣть

давна вже утѣшаються.

По при тѣмъ сумнѣмъ и небѣднѣмъ мусимо дальше заявити:

V. Що бѣльша часть тихъ Найвышшихъ постановлень цѣсарськихъ, якъ и розпорядженій в. ц. к. центральнаго правительства, выдаванихъ бѣть 1848 р. по найновѣйшій часы, а дотыкаючихъ именно уживанія языка руского въ судахъ и урядахъ въ рускій частії Кропивницкого Галичини и Володимири, якъ и въ школахъ народныхъ або същѣмъ не виконуєся, або лише дуже половично.

До сихъ Найвышшихъ постановлень и

розпорядженій в. ц. к. центральнаго правительства мусимо зачислити:

A) На поля политичнѣй.

1) Найвыше постановленіе Цѣсаря Фердинанда I, въ котрому Єго Величеству, пріямо до вѣдомості вѣрну преданість Галицкіи Русинів для престола, велѣніе розпорядженіемъ министерства зъ дня 9 маю 1848 р. розказати, щоби всѣ въ рускій частії Галичини поставляемі ц. к. урядники възяли повнимъ знаньемъ языка руского.

2) Розпорядженіе министерства справедливості зъ дня 3 січня 1849 р. до ч. 167, котре на всѣхъ ц. к. урядниковъ въ рускій частії Галичини кладе обовязокъ, въ якъ найкоротшемъ часѣ присвоити собѣ повне знанье языка руского підъ грозою утрати становища.

3) Найвыше постановленіе Є. В. Цѣсаря Франциска Іосифа I, дане въ Шенбрунѣ 20 жовтня 1852 р., и розпорядженіе министерства внутренніхъ дѣлъ зъ дня 22 жовтня 1852 р. до ч. 16571, котрими възяли рускій уривноправненіо въ ц. к. судахъ всѣхъ Галичини, такъ при лагодженю справъ цивильнихъ якъ карніхъ, и котрими наказано ц. к. властямъ всякий розпорядженія, призначенія для рускихъ сторонъ, въдавати лишь въ матеріомъ изъ языць, нав

даки, писані рускими буквами пріймати і въ правому урядованю своєму подавати. б) Що тіжь власти, уряды и магистраты при списованію протоколівъ разправъ и при лагодженню урядовихъ справъ въ языцѣ рускімъ могутъ такожь рускихъ буквъ уживати.

9) Розпоряджене министерства справедливости въ 23 листопада 1861 р. до ч. 1124, которымъ для упрощенія дѣловодства наказано:

а) Щоби высшій судъ краевый львівскій въ справахъ цивильныхъ и карныхъ въ свои письма, рѣшенія и засуды вразъ съ мотивами въ языцѣ интересованої сторони.

б) Щоби референты сего суду витяги въ актѣ, внесеніе свои и мотивы предкладали въ языцѣ, въ якомъ вѣйшо поданье.

в) Щоби въ розправахъ въ томъ же судѣ по можности велись въ языцѣ вносячої стороны, а тымъ самимъ и по руски.

10) Розпоряджене министерства справедливости въ дні 5 червня 1869 р. до ч. 2354 въ соранѣ заведенія урядового языка въ Галичинѣ, и друге таке, выдане підъ днемъ 11 серпня 1869 р. до ч. 9973, которымъ розказано:

а) Щоби написи на будынкахъ судовъхъ и въ внутрі ихъ надъ поодинокими секціями въ рускій часті Галичини були умѣщеної такожь и въ языцѣ рускімъ.

б) Щоби вѣс суды, належачі до округа вищого суду краевого львівскаго, въ устілі и письменній поданія отъ сторонъ рускихъ пріймали въ ихъ матеріомъ языцѣ.

в) Щоби въ колегіальнихъ судахъ всѣдної Галичини наради надъ предметомъ велись по можности въ языцѣ вносячої стороны, отже евентуально и въ языцѣ рускімъ.

1) Щоби рѣшенія въ справахъ табуллярныхъ въ языцѣ вносячої стороны и щоби въ тѣмъ языцѣ та рѣшенія вписано до книгъ грунтowychъ и табулъ краевої и въ тѣмъ же языцѣ контестовано грамоты.

а) Щоби єдноти судовъ всѣдної часті Галичини оповѣщано въ урядовій часописіи краевої рѣвюжњи въ матеріомъ языцѣ вносячої стороны.

б) Щоби и въ справахъ неспорныхъ всяки наказы, завѣзанія и декреты въстановлено въ матеріомъ языцѣ сторонъ.

ж) Щоби въ справахъ карныхъ такъ обжалованого, якъ и пошкодованого, свѣдкінь и знатокінь пытаю въ ихъ матеріомъ языцѣ.

з) Щоби остаточній розправы велись безвикико въ матеріомъ языцѣ обжалованого и въ тѣмъ же языцѣ выдавалися засуды вразъ съ мотивами.

Б. На полі школънѣмъ:

11) Розпоряджене министерства просвѣтності въ 1870 р. въ соранѣ заведенія мужескихъ університетичніхъ семінарій въ Львовѣ, Тернополі и Станиславовѣ, и такихъ же семінарій жескихъ въ Львовѣ и Перемышлі, котору спрашую поясняє близше прилучена резолюція школыни виїшного Вѣча.

Русини Галицкій, отступивши въ своїмъ часѣ бѣжаного етнографичнаго подѣлу Галичини и надѣлена рускої часті окремымъ законодательнымъ тѣломъ, якъ и не протестуючи противъ статута краевого и ординації выборчої Сойму Галицкого, для нихъ такъ же невыгодныхъ, старалися въ цѣлі мирного розвою справъ краевыхъ и забезпеченія національныхъ своихъ правъ вънайти въ добрѣ порозумѣнніи якій-то *modus vivendi* межи народомъ рускимъ въ одному, а польскимъ жителемъ всѣдної часті Галичини въ другої сторони и въ тѣмъ благороднѣмъ намѣренію своїмъ постарались о те:

1) Що бл. п. посолъ и вицемаршалокъ Сойму краевого Юліанъ Лавровскій и трійцѧ рускихъ послівъ поставили на дні 22 жовтня 1869 р. внесеніе о унормованіе взаимного бѣження межи народами рускимъ и польскимъ.

2) Що въ роцѣ 1872 бл. п. посолъ Кшечуновичъ поставилъ друге внесеніе въ Соймѣ краевомъ Галицкому, стремляче до заведенія обовязкової науки языка руского въ всѣхъ школахъ середніхъ всѣдної часті Галичини.

3) Що въ роцѣ 1875 посолъ Камїнській поставилъ третє внесеніе на мирне полагодженіе справедливихъ домагань Русиновъ Галицкихъ въ добрѣ законодателнѣй.

Благородний и ширій намѣренія такъ рускихъ послали, якъ и гдяжкихъ польскихъ, ко-

трѣ въ числѣ 12 подписали внесеніе посла Камїнського, не увѣнчались однакожь нѣякимъ успѣхомъ. Перше внесеніе мимо того, що окрема „угодова анкета“ єго скодификовала, узвавъ Выѣдѣль краевый Галицкого Сойму безпредметовимъ; друге упало по категоричнѣмъ заявлениі правителственного комисара, що оно противится XIX артикулови основныхъ державныхъ законовъ; а третє не припустила бѣльшості соймова навѣть до першого читання.

На сїмъ мѣстци мусимо такожь замѣтили, що въ р. 1869 подобної долї дождалось и правительство внесеніе, стремляче до внесенія устави соймової въ дні 22 червня 1867 р., которымъ въ всѣхъ народныхъ школахъ рускої часті Галичини, мимо XIX артикулу грудневыхъ основныхъ законовъ державныхъ, заведено обовязкову науку языка польського.

Зъ уваги проте, що Русини Королевства Галичини и Володимирія мають нѣкимъ неоспориме историчне право до якъ найширшого розвою своїхъ народності.

Зъ уваги, що те право признаютъ имъ всѣ конституції австрійські.

Зъ уваги, що найвишій постановленії цѣсарські стремѣли заєдно до рѣвноуправненія Галицкихъ Русиновъ.

Зъ уваги, що и розпорядженія в. ц. к. центрального правительства, именно до р. 1870, мали заєдно на оцѣ розвою народності рускої: домагаються Русини Королевства Галичини и Володимирія повного для себе рѣвноуправненія, а именно жадають руске Вѣче народне, зображене у Львовѣ на дні 17 (29) червня 1883 р.:

Высоке ц. к. центральне правительство зволить въ отповѣдній дорозѣ постаратись о видање устави, котраби Галицкимъ Русинамъ, звостаючимъ въ меншості въ репрезентації краевої, запоручила повне рѣвноуправненіе въ ихъ народно-политичнѣмъ житю и котраби на будуще творила составну часть статута краевого.

Въ подробності же домагаються Русини Галицкі:

1. Щоби в. ц. к. центральне правительство зволило пригадати всѣмъ властямъ рускої часті Галичини више наведений найвишій постановленії и розпорядженіе министеріальній въ справѣ уживанія языка руского въ ихъ урядованю и вношенню съ сторонами, тымъ бѣльше, що всѣ та постановленії и розпорядженія до сего часу не були нѣкоти рѣвюжній, а тымъ самимъ остались правосильними по нынѣ для всїхъ рускої Галичини.

2. Щоби в. ц. к. центр. правительство зволило зажадати отъ всѣхъ ц. к. урядниківъ поодинокихъ дикастерій въ всѣдної часті Галичини точного ананя, або якъ найскоршого присвоенія собї языка руского не лише для того, що сего требують више вгаданії постановленії и достоинство народу руского, але и по той дуже важнїй причинѣ, що незнаніе языка руского именно черезъ судївъ отбирає обжалованому можность оборони, а въ народѣ въ загалѣ ослаблює почуття права.

3. Щоби в. ц. к. центр. правительство при оголосуванію конкурсівъ на всѣ ц. к. уряды въ всѣдної часті Галичини за умови до ихъ одержанія зволило поставити точне знаеніе языка руского.

4. Щоби в. ц. к. центр. правительство зволило знести розпорядженіе Намѣстництва Галицкого въ р. 1873 въ справѣ неуживанія рускихъ буквъ при видањанію рускихъ писемъ черезъ правительственные органы, а то на підставѣ рѣшенія найвишого суду державного въ дні 25 цвѣтня 1882 р.

5. Щоби в. ц. к. центр. правительство зволило выдати всѣ ц. к. власти всѣдної Галичини обовязуюче розпорядженіе, на будуще при видањанію рускихъ писемъ въ загалѣ уживати лишь рускихъ буквъ.

Руске Вѣче народне въззыває кромѣ того всѣхъ Русиновъ Галицкихъ:

1. Щоби для легальнї оборони своїхъ правъ народныхъ възновували въ краю понѣтії рады политичнї, и

2. Щоби такъ громады рускій якъ и поодинокій обывателї, которымъ розвої и добро народу руского лежать дѣйстно на сердці, опираючись на правосильныхъ више вгаданихъ найвишесихъ постановленіїхъ и розпорядженіїхъ въ справѣ уживанія языка руского въ публичнѣмъ житю, въ вношенню съ ц. к. и автономичнми властими користали въ нихъ въ якъ найширшомъ объемѣ.

Руске Вѣче въззыває въ конци и послали

русихъ, щоби они, въйшовши съ волї рускихъ поївтовыхъ комитетовъ и центрального комитету руского виборчого, якъ одинокій лєгальний ваступники півторетамілонового руского народу въ Соймѣ, въслухавши голосъ нынѣшнаго народного Вѣча и нимъ принятї революції, не лише о ихъ скоре виконань въ отповѣдній дорозѣ усильно старались, але и на найближшомъ вѣдраню Галицкого Сойму отповѣдній внесенія до устави въ дусѣ вгаданихъ резолюції поставили.

При сїмъ заявляє руске Вѣче откровено, що на случай, если бы бѣльшостъ теперішнаго Сойму Галицкого півторенію справы рѣвноуправненія руского народа въ Галичинѣ показалася неприклонною и наколибъ насупротивъ справедливихъ нашихъ жадань поставилася якъ бувало въ рокахъ 1871, 1872 и 1875 на становиску традиційної негації — на сей небѣтадний случай възываемо всѣхъ нашихъ пословъ до солидарного вложення своихъ мандатовъ и до вахованія политики abstinenції.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(На вѣсть о депутації) львівской ради громадской въ справѣ децентралізації желѣзницъ, ухвалила ради громадскій мѣста Вѣдня възлати адресу до цѣсаря, щоби възять въ опіку загроженій интересы Вѣдня. Адреса має бути вручена предсѣдателствомъ Рады. Посля найновѣшіїхъ донесень мало министерство вѣйни згодиться въ принципії въ перенесеніе центральнихъ зарядівъ желѣзницъ галицкихъ до краю, застеглособи однакожь означити мѣсце, где мають бути перенесенії сї дирекції. Думають, що вибіръ має упасти на Перемышль, позаякъ сї мѣсто лежить въ серединѣ краю, есть уфортифіоване найлучше отповѣдне стратегічнѣмъ вимогамъ. Во Львовѣ, Краковѣ и Чернівцяхъ мають бути урідженій лиши філії, підлягаючій перемышльській дирекції.

(При виборахъ до сойму ческого) зъ сїхъ громадъ выбрано 48 ческихъ, 30 якимъ поспідніми часами не видано нѣгде въ цѣлій Австрії. На іншомъ мѣсці характеризується значеніе вѣча. Тутъ хоче коротеньке — задля недостачі мѣсці — подамо начеркъ головныхъ моментовъ вчерашнього величного дня. Въ Усценській церквѣ отбулося рано богослужене за упокой бл. п. митр. Яхимовича. Народъ, не могучи поміститися въ церквѣ, хмарко залігъ улицѣ и площахъ передъ и побѣдь церкви. О 10 год. почалося вѣче. Салля „Народного Дому“ якъ велика, — а требабы було три разы такої, щоби вигодно розмѣстити весь народъ, котрый залігъ всї коритарѣ, сходи, подвѣрье „Народного Дому“. Въ сали и на галеріяхъ була незвичайна глота. Вѣче открыто дръ Добрянській хорошо привѣтно промовю. Єго выбрано однодушно предсѣдателемъ збору, а мѣстопредсѣдателемъ — що зрешено ѿ. Качалы — дра Антоневича; секретарями выбрано нотарівъ пп. Онишкевича и Бачинського. Дра Антоневича рѣвно почитавъ щиро здбанье и заявивъ, ѿ еп. Іоанъ Ступницкій пересылає черезъ него вѣчеви свое архієрое склописование (познѣше вѣче ухвалило телеграфично подякувати епіскопові). Наступили реферати. П. Василь Нагорній реферувавъ о економичнѣмъ положеніи нашого народу, п. Корніло Устініоновичъ о школънѣхъ дѣлахъ, п. Орестес Авдіївскій о Доброму и п. Наталь Вахнянинъ о право-політичнѣмъ положеніи Руспії. Всѣ референти ставили напечатанії въ нынѣшній „Дѣлѣ“ резолюції, котрї вѣче приймало однодушно и съ незвичайнимъ одушевленіемъ. Опісля виступали ѿще внескодателі священики и селяни. Бесѣди и внесенія селянъ примилюють вѣче зъ ентузіазмомъ. Знаменитій промови всїхъ чотирохъ референтовъ и другихъ внескодателівъ подамо въ слѣдуючихъ чиоляхъ. Вѣче скончилось въ 5 год. вечеромъ. О 7 годинѣ народній фестинъ на Стрѣльниці. Въ одній стонії огорода бувъ концертъ въ честь памяти Маркіяна Шашкевича, въ другої грала войскова банда народнї рускї танцї. Цѣлій обширный огородъ ровно селянами, мѣщанами и рускої интелигенцією, головно священствомъ. Женщина Русинка зъ Львова и зъ провінції було дуже багато, якъ и на вѣчу на сали и на галеріяхъ. По цѣлому огороду лунала дзвінка хороша руска мова наша. Всѣ говорили лиши по рускї справѣ и о триумфѣ дня. Перомъ не описати того до глубини душѣ зрушаючого враженя. Кожого уста казали: „Мы сила, велика, величезна сила! Нынішній день — найлучше сего свѣдоцтво!“

— О рускїй школѣ во Львовѣ була — якъ мы засловили — дѣйстно бѣсѣда на позавчорашній засіданнї львівской ради мѣской. Рада мѣской ухвалила не закладати особною рускоко школы, але утворювати воїуди при вжеуществуючихъ львівскихъ народныхъ школахъ „паралельки“ ѿ языкомъ викладовимъ рускимъ, если до одної класи вишли 40 дѣтей руского народності.. Происмо не забувати, ѿчо неразъ число всїхъ до одної класи записанихъ школарѣвъ не о многої перевышеа число 40. Вицѣбъ Русини не дамагались и не дамагаються нѣчого ишого, якъ толькъ сего права, сповненія рѣшена найвишого трибуналу, котрое предсѣдѣ не о паралелькахъ, але о школѣ рускїй въразно говорить. А зновъ по томъ не разъ, не два, прідесъ намъ чути, ѿ Русини нарѣкають „безъ причини“.. Въ дискусії забирає голосъ радий дръ Олександръ Оголоцкій. О тоймъ другимъ разомъ.

— Ruskie nadužycia. „Gaz. Narod.“ виступила съ оригиналною думкою, за которую ѿм наше повне признанье въразити мусимо.. Селибъ треба було доказатъ, ѿ Русини при виборахъ послуговались лиши честными оредѣствами, то до-

казы си не могли бы бути ясніші бти сихъ, ко-
тры опубликовала сими днами „Gaz. Narodowa.“ Сей достойный органъ „народової оцінки“ ки-
нувшись наразъ збирати доказы о русскихъ (!) надъужитихъ при выборахъ..., и что показалось?.. Показалось якъ найбраздіше, шо о рускихъ надъужитихъ при выборахъ нѣчо нѣгде не зна-
єтъ! За то выловивъ достойный сей органъ колька „кореспонденцій“, котрій обширно оповѣда-
ють о тѣмъ, якъ то духовній рускій мстяется на сихъ выборахъ, котрій голосували за народовыми кандидатами! Поминаемъ вже, шо зъ тыхъ 3—4 слушаѣвъ, наведеныхъ въ „Gaz. Narod.“, напевно нѣ одинъ не есть вповаї правдивы; поминаемъ и се, шо достойный сей органъ зигнорувавъ надоблане ему спростованье должно зачленено о. И. Левицкого въ Добромурикі (пор. передпосл. ч. „Дѣла“). Берѣмъ все, шо „Gaz. Narod.“ пода-
яко щиро золото-правду. И щожъ тамъ такого по-
казуєтъ?! — Ото, шо гдѣлкі священики — по
выборахъ — узнали за отпойдне поучити гдѣ-
лкіхъ спродайныхъ або темныхъ селянъ вы-
борцѣвъ, котрій за свою власною кривдою голо-
сували, поучити о злѣмъ, котрого допустились, або (навѣтъ!) устрои за се... наказти; если и се правда було, шо колькохъ такихъ селянъ стра-
тило чинъ „старшого брата“ або діака, тожъ и се поступованье можна назвати внови оправданымъ.

Якъ-то громы метають народовій цапове на всіхъ згадаю!.. а рускій священик має право добирати себѣ честныхъ и незапоряданихъ грома-
дянъ якъ діаковъ и старшихъ братовъ, вмѣсто спро-
дайныхъ паніць та паньокіхъ выслугачевъ. Що одна честный рускій приходникъ погнівавася на одного зрадника выборця, тожъ сemu такожъ „Gaz. Narod.“ дуже дивуватись не потребує... А щожъ впрочемъ ще мѣгбы рускій священикъ — при найбраздії своїї воли — заподѣяти кому небудь?! Ба, — комусь тамъ слобу не давтъ! „Gaz. Narod.“ може бути переконана, шо если щось подобного сталося, то мусѣла бути до сего законна причина; іншакій священикъ безъ причини слобу не отмовить. Отъ и въ отріашній „надъужитї“ рускихъ священиківъ, и то — просимо уважати — по выборахъ!.. Єще разъ дуже діакуемо „Gaz. Narod.“, шо викрываючи си надъужитї такъ знаменито причинилася до поясненія правди. Толькожъ чи народовимъ панамъ дѣйстно ходило о рускій надъ-
ужитї?! Мы не такій наївній, щобъ сemu вѣрить. Ходило и ходить по прости се, щобъ колькохъ рускимъ священикамъ-патріотамъ по можности приставити столицю. Отъ и цѣла тайна. А якъ високо ставятъ наші ц. к. власти такій доносъ, бачимо зъ сего, шо сечастъ витоють слѣдства! Нехай рускій газеты, що хотять друкують, то все холоднокровно поминають и промовчують. Але правда, шо ту ходить о разичъ беззаконости, о нарушеніи свободы выбору, о надъужитї ц. к. властей, о церекупствѣ, — а не о першу лѣпшу народову денунціацію на рускихъ поїдовъ!.. Такоже хотѣль рускій газеты, щобъ чого небудь, що они до прилюдної вѣдомості по-
даютъ, зъ уряду дохдженено...

Въ спраѣ Крашевскаго слѣдство все еще не скончено. Офіційній нѣмецкій газеты згадують, только знову, що идету о важній яксь єїравы, котрій початкомъ своїми сягають досить далеко въ минувшості. — Рѣвночасно ведеся слѣдство противъ другихъ увізначеныхъ лицъ; великихъ про-
винь мають допуститись передовсѣмъ б. п. капитанъ Генчъ, и бѣт буде правдоподобно головнимъ обжалованіемъ. Въ листѣ, котрій має Крашевскій написати зъ тюрами до своихъ знакомыхъ, зашвиное ѿнъ, що зовсїмъ до нѣчого не почувається. Съ Генчомъ зносився Кр. — толькъ твердить знакомій его — толькъ въ спрахахъ лите-
ратурныхъ. Крашевскій має теперъ яко тако, и хотъ въ тюрмѣ, усердно (по 16 годинъ що-день) и спокойно дальше перомъ працює.

Холера въ Египтѣ!.. Недавно рознеслась була по Европѣ вѣтъ, що въ Даміеттѣ, портовомъ мѣстѣ Египту, вибухла холера; — однакожъ гнеть потомъ телеграфъ поспішно заперечивъ сїй вѣтъ. Тымчасомъ недовго треба було дожидати на занепокоююче потвердженіе сеї-жъ вѣтъ. Холера дѣйстно вибухла, — не лишь въ Даміеттѣ, але и въ іншихъ мѣстахъ коло дельти Нілу. Тоже и не дивно, що вѣденській „Tagblatt“ рѣшно завоювавъ правительство зарядити средства о-
сторожності передъ лихимъ сїмъ гостемъ зъ А-
зії, та що правительство сими днами дѣйстно вже выдало отповѣдній розпорядженіе дотычно при плаваючихъ до австрійскихъ портівъ зъ Египту кораблѣвъ. Подобно поступили и другій европей-
скій держави. Послѣдній телеграми доносять, що поки що великого небезпечніства нема; ту и тамъ заходить вправдѣ поодинокій выпадокъ холери (зъ Египтѣ), але выпадки си розмѣрно дуже рѣдкі и зовсїмъ не виключена можливостъ, що холера на вѣтъ въ самому Египтѣ не виступить съ такою грозою, якъ се неразъ доси бувало. До Египту заволоклася холера зъ Індії.

Деканами факультета львівскаго всеучилища на роць школъній 1883/4 выбраній: о. дръ Клеменсъ Сарницкій, богословскаго; дръ Леонардъ Пентактъ, правничого; дръ Людвікъ Цвіклинській філософічного.

Новий судъ повѣтовий, въ Машанѣ долинѣ, розчине свою дѣяльність 1-го л. жовтня с. р.

Телефони во Львовѣ — розшочнутъ функціонувати бѣтъ 1 липня с. р.

Тиса-Елісіска афера. Для характеристики пана державного прокуратора Szeiffert-a, котрій въ переведеніи власне въ Ниредъгайлѣ противъ жи-
довъ процесъ яко урядовий обжалуватель висту-
ша, интересне писмо, вислане сими днами до

угорского министра правосудія 12-ми ниредъгайл-
скими адвокатами. Въ письмѣ сїмъ вазначають
шо адвокаты, що въ звѣстномъ процесѣ — рѣч-
дosi не бувала! — нема властиво держав-
ного прокуратора; п. Szeiffert, котрого свал-
кимъ обовязкомъ повинно бути стояти на сто-
рожі права и збирати доказы противъ обжа-
лованихъ, на дѣлѣ збирати доказы въ користь
обжалованіхъ и повинніть добровольно функцію
адвоката-защитника жи-дѣвъ. — Якъ ложній вѣсти
розвиваються по свѣтѣ жи-дѣвскими журналистами-
наймитами, найлучше бачимо зъ сего, що передъ
колько днами уважали защитники обжалованіхъ
за потребне заявити въ судъ прикладно, що ма-
ють внови довѣре до президента судового три-
буналу Корниша, и що всѣ вѣсти, будьтобы сей
президент не поводувався при розправѣ цѣлко-
вitoю безеторонностю, не мають найменшої под-
стави. — Щожъ до самихъ справ, то ясно, що
при такому поступованіи державного прокуратора,
якъ и задля сего, що процесъ переводиться ажъ
по роцѣ, що въ сїмъ процесѣ виступає боляща
половина жи-дѣвскіхъ свѣдѣвъ, — ледви чи можна
буде доказати жи-дѣвамъ вину, та довѣдатись пра-
ви. Многій свѣдѣкъ твердять и доказують, що
жи-дѣв невинні; Морицъ Шарфъ однакожъ
обстає доси твердо при своїмъ; а конецъ кїнцівъ
Естеръ якъ не було, такъ и нема. Гдѣлкі свѣдѣки
твердять, що Естеръ сего дня, коли щедла, була
сумна, що отже могла сама собѣ жити отобрази. До-
сі процесъ властиво нѣчого не вяснивъ; цѣла
справа страшно попутана, — кїнцѣ погубились.

Дощѣ настали; небеспеченьство вилує га-
лицихъ рѣкъ щасливо минуло. Головна ватага
хмаръ перемчала понадъ нашими головами даль-
ше, а теперъ єще лиши тягнутся за нею помен-
ши дощеві хмары. Якъ метеорологічній спостереж-
енія вказували, маємо вже Ѷть колькохъ днівъ
досить хорошу погоду, при середній лѣтній тем-
пературѣ.

Отъ архіпресвітера крил. о. Григорія Шашкевича
зъ Перемышля подулили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ підъ зарядомъ собора кри-
лошанъ перемишльськихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фундація б. п. еп. Снѣгурскаго для 15 учени-
ківъ школы (давнійше головної) чотиреклассовій
народной въ Перемышля получили мы слѣдуюче положеніе на
умѣщенні въ ч. 45 „Дѣла“ пытанія въ справѣ сти-
пендії студенческихъ: „Три суть фундації сти-
пендії школлярськихъ, котріхъ завѣдованіе фунда-
торами призначено соборови клироса перемишльского:
1. фун